

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/182/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115213292
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:1115213292.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: 1/ F. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. F., O. XXX/XXX, 2/ F. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. O. XXX, obe zastúpené Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom so sídlom Lučenec, Martina Rázusa 19, proti žalovaným: 1/ F. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. - Z. O., K. ulica XXXX/X, zastúpený JUDr. Romanom Foltínom, advokátom so sídlom Nitra, Školská 3, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 37 928 422, o náhradu nemajetkovej ujmy, o trovách konania, na odvolanie žalobkýň v 1. a v 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 19. júna 2018 č. k. 16C/775/2015-306 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaným v 1. a v 2. rade nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania tak, že priznal žalobkyni v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % a žalobkyni v 2. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania. Vychádzal zo záveru, že v predmetnom konaní vo veci samej rozhodol rozsudkom dňa 15. 05. 2017 tak, že žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 5 000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku súd nárok voči žalobkyni v 1. rade zamietol, žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 2. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10 000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku súd nárok voči žalobkyni v 2. rade zamietol a priznal žalobkyniam v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, s tým, že rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04. 06. 2018 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/239/2017-290 zo dňa 18. 04. 2018 vo výrokoch I., II., III. a IV. a v časti náhrady trov konania odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v tejto časti ho vrátil na ďalšie konanie s poukazom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v tejto časti odôvodnil len jednou vetou, pričom takéto rozhodnutie odôvodnenia nespĺňa požadované náležitosti ustanovenia § 220 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Konštatoval, že žalobkyne v konaní neboli plne úspešné, keďže každá požadovala od žalovaných náhradu nemajetkovej ujmy po 20 000 eur, pričom žalovanej v 1. rade bolo vyhovené vo výške 5 000 eur a žalovanej v 2. rade vo výške 10 000 eur. rozhodnutie právne oprel o ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 2 CSP a žalobkyni v 1. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % s poukazom na to, že žalobkyňa v 1. rade si uplatnila nárok vo výške 20 000 eur, súd prvej inštancie jej priznal sumu 5 000 eur, to znamená, že vo veci mala 25 %-ný úspech a neúspech mala v 75 %, na základe čoho určil pomerný úspech žalobkyni v 1. rade 50 %. Žalobkyni v 2. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania, s poukazom na to, že žalobkyňa v 2. rade si uplatnila nárok vo výške

20 000 eur, rozsudkom jej priznal sumu 10 000 eur, to znamená, že vo veci mala 50 %-ný úspech a neúspech mala v 50 %, teda jej pomerný úspech je 0 %.

2. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalobkyne v 1. rade a v 2. rade (ďalej aj žalobkyne), z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Výroky o náhrade trov konania považovali za nesprávne a nespravodlivé. Pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je žalobca vždy povinný uviesť požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom zo samotnej povahy a podstaty tohto nároku však jednoznačne vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. S poukazom na čl. 4 CSP žiadali, aby samotné rozhodnutie súdu o priznaní aspoň časti uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch bolo brané ako kritérium plného úspechu v konaní. Domáhali sa zmeny napadnutého uznesenia a priznania im náhrady trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade (ďalej aj žalovaní) sa k odvolaniu žalobkyň písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, aj odvolanie žalobkyň (§ 363 a § 365 ods. 1 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Ustanovenie § 255 CSP vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. To znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Náhrada je obmedzená na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Posúdenie účelnosti závisí od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Pokiaľ ide o pomer úspechu vo veci, nemusí vždy znamenať súčasne percento úspechu vo veci vo vzťahu k právu na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu. Pre pomerné rozdelenie trov je teda rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu.

8. Vychádzajúc z dikcie zákona je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatnenie alebo bránenie práva, pričom plný úspech vo veci sa zisťuje porovnávaním žalobného petitu s výrokom rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Výnimku z práva na náhradu trov konania podľa pomeru úspešnosti reprezentuje len ust. § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania. Plnia dôležité funkcie pri prevencii a sú zároveň aj sankciou za neúspech v sporovom konaní alebo za chybné vedenie sporového konania. Trovy konania chránia pred šikanóznym vedením sporov a svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva. Za trovy konania sa považujú len tie výdavky, ktoré vznikli od momentu začatia konania do jeho skončenia, resp., ktoré vznikli aj pred začatím konania, ale ich vynaloženie bezprostredne súvisí s konaním.

10. V preskúmvanej veci z obsahu spisu bolo zistené, že žalobkyne v I. a 2. rade sa podanou žalobou domáhali od žalovaných v 1. a 2. rade zaplataenia každá po 20 000 eur na tom skutkovom základe, že žalovaný v I. rade dňa 02. 10. 2012 spôsobil dopravnú nehodu, následkom ktorej pán A. U. (manžel žalobkyne v I. rade a otec žalobkyne v 2. rade) utrpel ťažké poranenia, v dôsledku ktorých zomrel dňa XX. XX. XXXX. Žalobkyňa v 1. rade utrpela tiež značné poranenia. Žalovaný v I. rade bol za závažné

porušenie zákonných povinností právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 27. 03. 2014 č. k. 1T/125/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 08. 07. 2014 č. k. 4To/62/2014. Vo veci samej rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 15. 05. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 04. 2018 č. k. 6Co/239/2017-290 tak, že žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 5 000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku súd nárok voči žalobkyni v 1. rade zamietol a žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 2. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10 000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku súd nárok voči žalobkyni v 2. rade zamietol. Následne samostatným uznesením rozhodol o trovách konaniach.

11. Odvolací súd k námietkam žalobkýň uvedených v odvolaní zvýrazňuje, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 OSP), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku.

12. Odvolací súd sumarizuje, že súd prvej inštancie o trovách konania žalovanej v 1. rade rozhodol tak, že jej priznal náhradu trov konania v rozsahu 50 % s odôvodnením, že o nároku na náhradu trov konania rozhodoval podľa pomeru jej úspechu s tým, že žalobkyňa v 1. rade si uplatnila nárok vo výške 20 000 eur a súd prvej inštancie jej rozsudkom priznal sumu 5 000 eur, teda vo veci mala 25 %-ný úspech. Následne odpočítal neúspech 75 % od úspechu 25 %, a dostal pomerný úspech žalobkyni v 1. rade 50 %. Žalobkyni v 2. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania, s odôvodnením, že o jej nároku na náhradu trov konania rozhodoval podľa pomeru úspechu s tým, že žalobkyňa v 2. rade si uplatnila nárok vo výške 20 000 eur a súd prvej inštancie jej priznal rozsudkom sumu 10 000 eur, to znamená, že vo veci mala 50 %-ný úspech. Odvolací súd konštatuje, s ohľadom na vyššie citovaným právny výklad, že výpočet úspechu súdom prvej inštancie u žalobkyne v 2. rade bol správny a je potrebné ho potvrdiť. Na strane žalobkyne v 1. rade ale súd prvej inštancie nesprávne prepočítal jej úspech na percentuálne vyjadrenie. Žalobkyňa v 1. rade si uplatnila nárok vo výške 20 000 eur a súd prvej inštancie jej rozsudkom priznal sumu 5 000 eur, teda vo veci mala 25 %-ný úspech. Pre pomerné rozdelenie trov konania bolo potrebné odpočítať neúspech 75 % od úspechu 25 %, a tak dostávame pomerný úspech žalovaných 50 % a nie úspech žalobkyne v 1. rade. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne. Pre absenciu odvolania žalovaných odvolací súd viazaný ust. čl. 16 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého v konaní o opravnom prostriedku nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila, preto v danom prípade rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho I. výroku tiež potvrdil.

13. Na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj na základe citovaných zákonných ustanovení, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobkýň nie je dôvodné. Pre rozhodnutie o náhrade trov konania bolo potrebné vychádzať z úspechu strán sporu.. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s čl. 16 ods. 3 CSP potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že žalovaným v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, čím bol daný dôvod pre aplikáciu čl. 4 CSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie

je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).